

פרוטוקול מס' 11/ר

סניף ועדת הפנים, ההתקיימה ביום ג', כו' בכסלו,
תשס"ו - 21.12.1954, בטעה 17.00.

- נוכחים:
- חברי הוועדה: נ. חת - יו"ר
 - ע. אסף
 - ד. הלל
 - ס. חזני
 - א. כהן
 - ח. מגורי-כהן
 - א. כלפון
 - ט. טנה
 - א. פרי
 - ד. פרליטיין
 - ב. קסין

נוכחים:

שר הפנים י. רוקח.
שר סוואל - הסנהל הכללי של משרד הפנים.

סדר-היום: המסך הדיון בהצעה לתיקון טעיף 11 לחוק ל תיקון
פקודת העיריות, תשי"ח - 1950.

היו"ר נ. חת: אני פותח את הישיבה.

זכורה לכם הצעתו של חבר-הכנסת חזני.
לצערי מר צילן לא יוכל להשתתף בישיבתנו זו, ומר סוואל יסלא את מקומו.

מר סוואל:

אם רוצים אתם לקטור את זכות הבחירה
לרשויות המקומיות במגורים, הרי שעליכם
לקבוע צנז של מגורים. ואם מחליטים על קביעת צנז, הרי שיש לקבוע
זמן שבו תינתן האפשרות לגופים האדמיניסטרטיביים לבחון את הדבר ולראות
אם האיש שנוסע זכאי לבחור ומסלא אחרי ההוראות. צנז אפשר לקבוע
אך ורק לגבי העבר. אי-אפשר לקבעו לגבי ההווה ולא לגבי העתיד.
נכון שאפשר לבטל את הצנז לבסוף ולומר, כי זה האיש המופיע ברשימת
הבוחרים לכנסת לז גם זכות לרשות המקומית, אולם אי-אפשר לקבוע ולומר
שאם ביום מסויים הוא יושב בטוח שיפוסה של רשות מקומית מסויימת -
יש לו זכות בחירה באותה רשות מקומית. לא יספיק מנקודת מבט אדמיניסטרטיבית
לקבוע מה מקום מגוריו של האיש - ביום אחד בלבד. הצנז מוכרח להיות
אך ורק לגבי העבר. נכון שאפשר לקצוץ. אפשר להעמידו על חודש ולא
על ששה חדשים, אבל ברור ומעל לכל רפק הוא, כי במסך יום אחד בלבד
אי-אפשר לבדד בדיוק מה מקום מגוריו של האיש.

היו"ר נ. חת: מה הם תאריכי הבחירות?

סר סויאל:

לפני התחלנו בהכנת התיקים לחוק הבחירות לכנסת ביקסנו את היועץ המשפטי סימורה דעה בענין התאריך. הוא הודיע לנו כי התאריך הוא: ה-2 באוגוסט. אנו היינו בדעה אחרת. חשבנו כי סן הנכון יהיה לקיים את הבחירות ביום 19 ביולי.

... עכשיו, לאחר שנג מרו כמעט כל ההכנות חוזר בו היועץ המשפטי ואומר: טעיתי, זה אינו ה-2 באוגוסט אלא ה-19 ביולי.

אם נסכם את השאלה הראשונה, הרי אם מחליטים על קביעת צנו, אם מחליטים על איזה שהו קשר בין הבוחר ובין הרשות המקומית שעבורה הוא בוחר - הצנו מוכרה להיות באשר לעבר, לפני היום הקובע שנקבע על-ידי שר הפנים בטביל התולת ההכנות של פנקס הבוחרים.

אשר לשאלה השנייה - קביעת רשימה אחת

גם לכנסת וגם לרשויות המקומיות - יש להבהיר זאו באופן הפשוט ביותר: אם חוק הבחירות לרשויות המקומיות ייסאר כמות שהוא, אי-אפשר לקבוע שאותה הרשימה תהיה הבסיס לזכויות הבוחר לכנסת וגם לרשויות המקומיות. אפילו אם נקח מצב תיאודטי שאינו קיים, זכורת הבחירה לכנסת יורה בדיוק לזכות הבחירה של אדם לרשויות המקומיות, ואין הבדלים בין האחד למיטנהו, הרי הגופים המכינים את הרשימה לכן סת הם גופים אחרים מאלה המכינים את הרשימות לרשויות המקומיות ואי-אפשר לקבל אותן התוצאות כאשר שני גופים שונים עורכים זאת. לא רק זאת. הגופים המכינים הם שונים אלא הגופים האליהם צריך אדם לערער הם שונים: אם חושב אדם שיש לו זכות בחירה לכנסת וזכות זו אינה נקבעת ברשימת הבוחרים, עליו לערער באינסטציה ראשונה במשרד הפנים; כל אדם שפנה למשרד הפנים ונענה בטלילה רטאי להגיש ערעור על כך לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא אזור הקלפי. לעומת זאת, אם חושב אדם שיש לו זכות בחירה לרשות המקומית אליה הוא מצטיין וזכות זו נכללה ממנו עליו לערער בפני ועדת הבחירות אשר תרון בערר או תעבידנו לדיון בוועדת מסנה של הרשות המקומית, ואם החלטת אותה ועדה אינה נראית לו הריהו זכאי לערער עליה בפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא אזור העיריה.

זאת-אומית יש מערכת מקבילה שונה ביחס

לקביעת רשימת הבוחרים לאחר ולמיטנהו ובמקרה זה בלתי נראה לי שהרשימות יהיו שוות. אף פעם לא נקבל רשימות אידינטיות אם נסאיר מצב כזה ששני גופים שונים יערכו את הרשימות. הדבר אפשרי אולי בהתבוננות מתימטיים, אבל ביחסים אדמיניסטרטיביים זה בלתי הצי ובלתי אפשרי, בייחוד כאשר נוגע הדבר לרשימת מיליון וחצי תושבים.

אם רונים לקבל את ההצעה שאותה הרשימה

היא היא שתקבע גם בטביל האחד וגם בטביל מנהו, גם בטביל הכנסת וגם בטביל הרשות המקומית הספציפית, ארי לבטל את כל הטעיפים הקובעים את אופן הכנת פנקס הבוחרים והכנת הבחירות של שני הגופים ולקבוע גוף אחד בטביל כולם. זה היה אפשרי אם באמת בכל הרשויות המקומיות היו מתקיימות בחירות ב-2 באוגוסט, והרי לא כך המצב כי יש רשויות בהן התקיימו בחירות לפני חודש-הרשימי, במקומות. אלה לא יתקיימו בחירות באותו יום בו יתקיימו הבחירות לכנסת לכן, אם נבטל את הטעיפים שמקניהם את האפשרות להכין בחירות לרשויות המקומיות לא תוכל רשות מקומית לקיים בחירות אלא אם כן תצטרך לחכו לעת שבה יערכו את הבחירות לכנסת. תיקונים אפשר לעשות. כמובן שהכל יכולה הכנסת לעשות באופן אבסולוטי, אולם לגבי רשימות אלה לא לפי חוק של הרשויות המקומיות ולא לפי חוק אשר אנו חושבים שהדבר אינו ניתן לביצוע באופן אדמיניסטרטיבי.

ועדת הפנים - 21.12.54

ד.ו.

ש. פרלסטין:

ברצוני להוסיף נימוק חשוב מוד על הדברים שהסמיע מר טויאל, נימוק הקובע שיש צורך במערכת נפרדת לגמרי לגבי רשימת הבוחרים לעיריות ולגבי רשימת הבוחרים לכנסת, היות והכנסת יכולה להחליט על פיתורה לפני מועד הבחירות ואז אין צורך באופן אוטומטי לערוך בחירות לכל המועצות במדינה.

ע. אסף:

טאלה לי ביחס למ צב המספטי בדגש זה; איך יהיו הבחירות ב-19 ביולי - כל בומר יצטרך ללכת לטתי קלפיות בטני מקומות נפרדים, יעמוד בתור בטני מקומות?

מ. חזני:

בעקבות הערת מר פרלסטין הנני טואל: לפי החוק הצמיד את הבחירות מה הוא הדין במקרה שהכנסת תתפזר לפני זמנה. האם אז צריכים לקיים את הבחירות גם לוטויות המקומיות?

סר הפנים י. דוקת:

אז יהיה רע מאד.

אני רוצה להקדים, כנראה טחזני וסיעתו רוצים לנקוט את נקמתם על התנגדותם להצמדה, או למ רצוני להזכיר טוועדת הפנים הקודמת אחרת לגבי צנו המגורים. סר הפנים לסעבר, מר טפירא, הציע צנו של טנה לפני היום הקובע. באה הוועדה בקריאה השניה וקבעה זאת לחצי טנה. אפטר לקבוע ארבעה חדשים, אפטר לקבוע ארבעה וחצי חדשים, מאה יום, אבל אי-אפטר להגיד: יום אחד. אנו נכנסים למסגרת של דמגוגיה. אט אקבל טינוי זה הרי כאילו מחקתי את חוק הבחירות לעיריות, וביטלתי את כל הסעיפים בין צורך בטינוי ועדות הבחירות; אין צורך בוועדות פרעורים - אין להן טום פונקציה. אם יט פרעורים אי-אפטר ללכת בערעור לוועדת הבחירות של העיריה אלא לוועדת הבחירות של הכנסת, כי ועדת הבחירות של הכנסת היא היא אטר נותנת לאדם את זכות הבחירה לכנסת וגם לעיריות; אין אדם רטאי לבחור לכנסת - אינו רטאי לבחור גם לעיריה, לפי הצעה זו, בו בזמן טלעיריה יכול להיות טזכותו עומדת לו היות והוא גר במקום. אינני יודע מה אתם תחליטו ביחס לאזרחות. על-כל פנים ברור לגבי זידי הבחור לעיריות צריך לגור באזור בחירתו אחרת תהיה אנרכיה. אי בני מקבל עלי אחריות על אנרכיה, אני מקבל עלי אחריות לבחירות לכנסת, טתהיינה מטודרות, אקבל עלי אחריות גם לבחירות לעיריות אם תהיינה ערוכות בטינוי ידוע טל הגיון וסדר, טלא יסובבו הבוחרים את כל הארץ ולא ידעו היכן גרים.

ובכן, זהו המצב. חבל לי לקרוע דבר טהכנסת היברה, דבר טיט בו איזה הגיון.

חבר-הכנסת חזני מציע להצנו יהיה טטה חדשים לאחר היום הקובע.

מ. חזני:

כדי להסיר כל חשט לגבי המגורים אני מציע כי בטטן טטת החודשים טבין היום הקובע - לבין יום הבחירות, כל עוד לפני הלוח יט אפטרות ערעור, תיעטה בדיקת הטוואה על-מנת לראות אם אמנם גר האיי במקום וקטור לחנווני.

סר הפנים י. דוקת:

אין תעשה זאת והיום הקובע הוא היום בו מתחילים לעבור על פנקס הבוחרים. אתה מתמר לך טכעבור טטה חדשים יתחילו לעשות את ה רשימות? ויט לוח לערעורים; יט לוח לתטובות - אז אתה מציע להכני ט גם קונטרולה על מקום המגורים, בטטן טטת החודשים טלאחר היום הקובע?

מ. חזני:

כעבור חודשים-טלוטה, כל עוד יט אפטרות

ועדת הפנים - 21.12.54

זו.

טר הפנים י. רוקח:
חבר-הכנסת אסף טאל ג'יך יהיה עם הקלפיות.
אם הקלפיות יהיה בבית-ספר נאה, כמו בית-
ספר ביליון, למשל, הרי באותו מקום תצמדנה שתי קלפיות, במספר תדירים.

חיו"ר נ. חת:
בדקתי את חוק העיריות ומצאתי שכל
זמני הערעורים והתשובות לערעורים, -
הן בטלב הראשון של הערעור שהוא בפני ועדת הבחירות או ועדת מסנה,
והן בטלב שני בפני בית המשפט המחוזי, - מסתכמים ב-55 יום. אם אוסיף
לזה עוד 65 יום להכנת פנקס הבחורים, וחושבני שזה זמן מספיק בחלט
היות והרשימות במידה מסוימת מוכנות, צריך רק להתאים אותן, - הרי
נוכל לדחות את הצום הקובע עד ל-19 במרס.

ברצוני להאול את מר מויאל אם החישוב
שלי נכון הוא וגם אפשר בארבעה חדשים לעשות פרוצדורה זו. אם יגידו
מומתי שהרד הפנים ט-65 יום מספיקים להכנת רשימות הבחורים, הרי אפשר
להרחיק את היום הקובע, ולהקטין את צנו המגורי ט. החוק יישאר וללא חשש
מהצמחה.

אני טאד בעד צנו לבחירות לעיריה. הרי
זה בטמת החוק הזה. אי-אפשר לא לקבוע צנו יטי בה. נעשה צחוק מעצמנו
אם נקבע צנו יטיבה אחרי היום הקובע. הלא גם פרי הסביר טיש לחוק תוכן,
יש לו בטמה ולא רק צירופי מלים; אני חושב את צנו היטיבה לתוכן חשוב
מאד של זכות בחירה לרשויות המקומיות. אמנם, אני מוכן לקבל יום קובע
אפילו ב-19 ביולי, במדינצית זה לא קובע, אפילו אם אקבע את היום שבו
לפני הבחירות, אבל אי-אפשרי הדבר באופן שכני. בהצעתי אינני
מבטל את החוק, אלא מקרב את צנו היטיבה. אינני שולל זכות בחירה
אם כי החוק אינו יכול להיות צודק באופן אבסולוטי. טיטה ו יהיה תמיד
מקופת, זה מוכרח להיות, אבל אני טומר על צורת החוק ותוכנו.

ט. חזני:
אני סבור הייתי אלוה פרטום רשימת הבחורים,
לוח הערעורים, וכו' לגבי הרשויות
המקומיות יהיה מקביל לזה של הכנסת.

מר מויאל:
לא. הוא נפרד ואינו זהה עם הלוח
של הכנסת. גם הלוח לגמרי אחר. אין כל
קשר.

ט. חזני:
מתי נעשה פרטום רשימת הבחורים לגבי
הכנסת?

מר מויאל:
נאמר בחוק: "לא יאוחר מהיום ה-110
לפני יום הבחירות". כלומר, לא יאוחר
מ-14 לאפריל מוכרחים לפרסם את רשימת הבחורים של הכנסת.

א. כהן:
ברצוני להאול: (א) אדם שאינו רשום
בפנקס הבחורים אם ילך וידרוש את זכותו
ויביא הוכחה שגר בתאריך הקובע טטה חדשים, במה יוכיח? - בפנקס מזון?
היש לכם דרך הוכחה אחרת?

טר הפנים י. רוקח:
יוכיח זאת ברו קומנט רשמי ממלתי.

א. כהן:
(ב) אם יצטרך להוכיח זאת בדוקומנט רשמי
ממלתי, אזי למה דווקא טטה חדשים;
מדוע לא טלוטה המצטרפים לארבעה החדשים מהיום הקובע לטבעה.
אני מתאר לעצמי טבתנאי המגורים בארצנו, עם דמי המפתח וכל הכרוך בזה,
לא יתכן שיבואו אנשים לגור במקום כארתי-פרתי על-מנת לבחור,

חיו"ר נ. חת:
אתה מעלה, איפוא, הצעה שצנו המגורים יהיה

ועדת הפניט - 21.12.54

זו.

אני רוצה שבאותו זמן חזרו שלוחת אנשים בכיוון אחד.

מ. סנה:

הייתי בוועדת הפניט עם סעודה את החוק וזוכר אני שהדעות היו מחולקות לאלה שדרשו שנה של ישיבת קבע, ובראשם עמר ספיר, ולאלה שעמדו על חצי שנה לפי הצעת המסחקה המוניציפלית של ההסתדרות. ברוב של מפא"י, מפנים ונדמה לי שגם א. כהן הצטרף לזה, שהיה בוועדה הוחלט על חצי שנה. על-כן אם המדובר הוא על רוח החוק אני רוח החוק איתו שמי ירושב שנה חדשים לפני היום הקובע זכותו לבחור.

אם רוצים לבחור על מה קבע אזי המחוקק, אמנם ברוב דעות, ואני בעד זה, אזי יש ללכת בעקבות המחשבה הזאת ואני מציע, שיהיה מינימום שלוחת חדשים בין היום הקובע ובין הבחירות לרשויות המוניציפליות. היוזר הציע ארבעה חדשים - אני מוכן לקבוע אפילו שיהיה זה ארבעה חדשים. אחר-כך בין הכניסה לדירת-קבע ובין היום הקובע אני מציע גם כן שלוחת חדשים. גם נצרך זאת נקבל הזכות בחירה לקבלו גלה סגרים בטקום חצי שנה ישיבת קבע.

אני מציע סברגע זה: נפסיק. נטמנו כל מיני הצעות. נסקול אותן ונקבע ישיבה שניה לסיכום.

ע. אסף:

בישיבה הבאה שתתקיים ביום ג' הבא בטעה 17.00 נסכם את הסאלה.

היוזר נ. חת:

(הישיבה נבעלה בטעה 18.20.)